

Bilag 4.

Affskrift.

Aalborg, den 16de Januar 1900.

Til

Deres Excellence Indenrigsminister Bramsen,
K. Dbmd.

Kjøbenhavn.

Foranlediget ved det af Deres Excellence i Folketinget fremsatte Forslag til Revision af Fabrikloven af 23de Maj 1873 tillader jeg mig ærbødigst, som en af de største Arbejdsgivere, der navnlig vil blive paavirket af Loven, idet jeg beskæftiger, foruden ca. 200 voksne Mænd, ca. 150 Kvinder og ca. 200 Børn, at henstille til Deres Excellences Overvejelse, hvorvidt der kunde foretages en Ændring ved det Punkt i Forslaget, der fastsætter en Pause efter hver 4 Timers Forløb, da dette Punkt, i Stedet for at virke som et Fremskridt, i min Virksomhed, efter min Formening, vil komme til at virke i modsat Retning.

Jeg har nemlig siden Aar 1894 indført 9 Timers Arbejdstid, fordelt saaledes, at der arbejdes fra Kl. 8 til 12 og fra Kl. 1½ til 6½ uden Afbrydelse.

Jeg indførte denne Arbejdstid, fordi jeg indsaa, at Arbejderne i den kortere Arbejdstid uden Afbrydelser ville kunne udrette det samme Arbejde som tidligere i 10 Timer med Pauser, idet mangt et nyt Arbejdes Paabegyndelse umiddelbart før en Pause udfydes, ligesom Pausernes Varighed altid overstrider den bestemte Tid, og der behøves Tid for Arbejderen, for hver Gang der tages fat, til at komme i den vante Gænge igen.

Allerede det første Aar viste, at min Formodning var rigtig, da alle Arbejderne uden Undtagelse havde tjent mere end tidligere, og har jeg i den forløbne Tid, ogsaa fra Arbejdernes Side, kun hørt almindelig Tilfredshed med Ordningen, saaledes at de nu nødig vilde gaa tilbage til de gamle Forhold.

Pausernes Afkaffelse havde dernæst adskillige andre gode Følger, idet derefter enhver ædruelig Arbejder, ethvert ungt Menneske, der, ved at Lejligheden til at nyde noget paa Fabrikken blev afføjet, er fri for Paavirkning fra mere letfindige Kammeraters Side til at tage den traditionelle Dram og ved given Lejlighed, som Fødselsdage og lignende, i Reglen flere Smaasnapse. Nu kan enhver passe sit Arbejde, fra han kommer til han gaar, uden skadelig Paavirkning i nogen Retning, medens jeg, hvis den gamle Ordning blev indført, hverken kunde eller vilde forsøge at forhindre Arbejderne i at tage deres Snaps til Maaltiderne, og er først Snapsen medbragt, er det umuligt at forhindre Nydelse deraf under Arbejdet.

Nu, hvor der ingen Maaltider holdes, kan jeg forbyde, at der medbringes Spiritus, og Arbejderne selv anse det for en Skam, at de ikke skulde kunne undvære det i den korte Arbejdstid.

Yderligere vil jeg fremhæve det som et stort Gode ved denne Ordning, at alle Maaltider kunne indtages i Hjemmet sammen med Familien, og endelig er jeg tilbøjelig til ogsaa i sædelig Henseende at anse den for heldig, thi naar Pauserne skulle være en Hviletid for Arbejderne, maa de kunne gaa frit om uden Opsyn, og i en Virksomhed, hvor Mænd, Kvinder og Børn ere samlede, kan det ikke undgaa, at der er flette Elementer til Stede, som paavirke hverandre mindre heldigt i denne Retning.

Det er derfor mit Haab, for saa vidt at Forslaget maatte blive til Lov, at der kunde tages Hensyn til dette Punkt over for Virksomheder, hvor der arbejdes 9 Timer, saaledes at den her skildrede Ordning kunde bibeholdes.

Med Højsagtelse

ærbødigst

C. W. Obel.